2122

اقتصاد

ياخود

علم ثروت

ازادكئ تجارت و اصول حمايه

Belediye Kütüphanesi
No. K/1937

محرر و ناشرى

اق يكيت زاده : موسى

معارف نظارت جليله‌سنك ۱۱۹۰ نومرولى فى ۱ محرم سنه ۱۳۱٤ و فى ۲ حزيران سنه ۱۳۱۲ تاريخلى رخصتيه طبع ايدلشدر .

هر نوع حقوق طبعيه‌سى محررينه عائددر .

محررك امضاسى بولنميان نسخه‌لر ساخته نظريله باقيلور .

استانبول

(ثروت) مطبعه‌سى — باب عالى جاده‌سنده

۱۳۱٤

İST. BÜY. BEL. KTAT.

...BUL
...ŞEHİR
...İYESİ
KİTAPLIĞI

3. 1. – 6. 1. ya kadar.
24. 1. dan sonra geliyor

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

فرانسزجه اقونومی تسمیه اولنان علم اقتصادك تحریرینه مدار اولمق اوزره تدریسی اوروپای غربینك بالجمله مکاتب عالیهٔ ملکیه وحقوقیه‌لرنده دخی تعمیم ایدیلان علم ثروته دائر کتبخانهٔ غربینك تتبعی خصوصنده الدن کلان غیرت صرف اولنمشدر.

ثروت مملکته تعلق ایدن بغایت مهم ونازك مسائل حیاتیه‌دن باحث اشبو علمده کوریله‌جك نقایصك عفوی قارئین کرامدن استرحام اولنور.

﴿ازادكیٔ تجارت واصول حمایه﴾ بحثلرنده مندرج اولانِ مسلك علمیٔ اقتصادی مملكتمزك احوالنه كوره برجه فائده‌لی برمسلك عد اولنمشدر. اشبو مسلك علمی آلمانیا مؤلفین مشهوره‌سندن ﴿لیست﴾ وفرانسه دارالفنون علم ثروت معلمی ﴿پول قووه‌س﴾ك مسلك اقتصادیلرینه مطابق ایسه‌ده مسلك مزبورك افكار علمایه موافق اولمسندن دكل محضا مملكتمزجه نافع اولدیغیچون تفصیلاتی اتیان اولنمشدر.

فوائد صناعیه وتجاریهٔ عثمانیه وآلمانیا وفرانسه دارالفنون معلملری اثرلرنده مندرج حقایق علمیه‌یه مطابق اولدیغی حالده اثر ناچیزك الك زیاده باعث افتخار وممنونیت اولان جهتی حكومت سنیه‌نك فعلیات وآمال مجددانه‌سی ایله اشبو نظریات فن ثروتك بربرینه تماماً موافق اولمسیدر.

بو حقیقتده نصکره تطویل مقدمه‌دن صرف نظرله
دارالعجزه مؤسسی ، منسوجات داخلیه حامیسی ،
تجارت وصناعت مملکت محییسی ، تیمور وعادی
یوللرك بادئ ترقی وانشاسی ، دارالفرس ونمونه
چفتلکلرینك باعث تأسیسی ، ممالك وسیعه‌لرینك
هر کوشه‌سنده عمرانمای صناعت اولان بونجه
اماکن عالیه بانیسی ، مکاتب صناعیه وزراعیه‌نك
مؤسسی ، ممالك شاهانه‌لرنده مکنوز اولان معادن
وحیوانات وکول شکلنده‌کی ثروت ارضیه‌نك
ایشلدلمسنك خلاصهٔ کلام سرمایهٔ وفیر عثمانینك
بوش یاتیرلمامسیله استحصال ثروتده قوللانلماسنك
باعث یکانه‌سی اولملری حسبیله اعمار اساسنك تمثال
عالیسی خلیفهٔ ذیشان وسبب حقیقئ ترقئ بلدان
غازی سلطان عبدالحمید خان ثانی ولی‌نعمتمز بینمز

افندمز حضرتلرینك وردزبانمز اولان تمادیء عمر سعادتبخشای خلافتپناهیلری دعای متدارانه‌سنی تکراراً ایصال درگاه پروردکار ایدرك بروجه آتی مقصده شروع ایدرز. ومنه الله التوفیق

اوه یکیت زاده : موسی

BUL ŞEHİR İYESİ KİTAPLIĞI

Beledlye
Kütüphanesi
No. K/1937

آزادكئ تجارت واصول حمايه

زمانمزده فن ثروتك اك مهم مسئله‌لرى مذكور ايكى مسئله‌در . تجارتى كنديسنه براقمقمى يوقسه حمايه ايتمكمى ثروت مليه‌جه دها زياده فائده‌بخش اولور؟ ايشته مسئله‌لر بوندن عبارتدر . بونلك حلى خصوصنده مشاهير مقتصدين بيننده اختلاف واقع اولمش اولديغندن اول باول ازادكئ صناعت وتجارت طرفدارلريله بونلرك مخالفلرى اولان علمانك افكارينى آيرى آيرى خلاصه ايدهلم :

صناعت وتجارتك كندى كنديسنه براقلمسنى ترويج ايدنلر مدعالرينى ادلهٔ آتيه ايله اثبات ايديورلر : اولا كرهٔ ارضده بولنان باجمله اقوامه عائد ممالك بر بازارگاه عموميدر . جهانك بر محلنده تراب واقليم وخصائص قوميه اقتضاسنجه معلوم برمالى يتشديرمك استعداد مخصوصى موجود بولنور . ديگر محلده بشقه برمالى چيقارمق ايچون مهارت وقابليت اولور . هرقوم

استعدادی اقتضاسی اك مكمل صورتده چیقاردیغی مالی دیكر
قوملك اك اعلا یاپدیغی مال ایله دكشدیكی حالده ملتلرك استعداد
مخصوصلری برقاتدها توضح وتعین ایلر . هر مال محلنده یاپیله-
جغی ایچون هم كوزل هم اهون اولور . صناعت بین المللی
كندی حالنه براقیلدیغی برملتده اموال مختلفه یتشدیرمك غیرتیله
امتعهٔ اجنبیه‌یه كمركارجه آغر رسم وضع ایتمك ویاخود امتعهٔ
مزبوره‌نك دخولنی منع ایلمك خصوصاتی قابلیات مختلفهٔ اقوامك
نشو ونماسنه مانع واموالك دها بهالی صاتلمسنی مستلزمدر .
صنایع وتجارت ملیه‌یی حمایه اصولی بازارگاه عمومی اولان
جهانك اخذ واعطاسنی واموال مللك مبادله‌سنی آزالتیر .

اموال مللك قانون اقتصادی موجبنجه سربستجه تداولنه
مانع اولور . جهانده‌كی اقوام بیننده مبادله ایله توأم اولان
تقسیم اعمال اصولی جاریدر . حمایه اصولی اشبو تقسیم اعمالك
تماماً جریاننه مانع اولور . حمایه اصولی بریرده یتشدیرلمسی قابل
اولمیان برمالی یتشدیرمكه غیرت ایتدیرر . بوایسه غیرممكن
اولان برشی ایله اوغراشمقدر . كرهٔ ارضده مالارك دها زیاده
بهالی اولمسنی موجب اولمقدر ، دنیا یوزنده ثروت عمومیهٔ انسانیه-
نك ارتمسنه سد چكمكدر .

ثانیاً صنایع داخلیه‌یی حمایه ایتمك اصولی اقوام بیننده

مناسباتك كركینلكنه سبب اولور . حمایه‌دناشی ملتلر بكدیكریله قوغا ایدیورلر . انسانلرك قانلرینی دوكدكه سبب اولان اصول — مدنیت حاضره‌یه توافق ایتمز . مدنیت حاضره مسالمت عمومیه تملی اوزرینه قورلمشدر ، مدنیت حاضره عموم انسانیتك سعادتحالنی تأمین ایدیجی اسبابك هیئت مجموعه‌سیدر اشبو اسباب ووسائل ایچنده اسعد انسانیته خادم اولان مکمل صورتده تربیهٔ فکریه . وسائط مکملهٔ نقلیه ومخابره واقوام آره‌سنده تعاطیٔ فکر صورتیله مکتسبات معنویه‌یی دخی آرتدیران تجارت خارجیه داخلدر . اسباب مدنیت ایچنده اولان تجارت خارجیه صنایعده اقوامك استعدادلرینی بروجه مشروح تجلی ایتدیروب ثروت عمومیهٔ انسانیه‌یی آرتدیرر . انكلیزلرك استعدادی كمیجیلك ایسه اشبو صنعت الك زیاده انكلیزلر طرفندن اجرا ایدیله‌رك تجارتك كندی حالنه براقلمسی نتیجه‌سی اولان اقوام آره‌سی رقابتی بالاخره انكلیزلرك كمیجیلكی اهونلشدیرمك اوزره غیرتلرینی موجب اولور وبوصورتله نقلیات بحریه اوجوزلنور . حالبوكه بوایشه حمایه داخل اوله‌جق اولورسه هركس كندی كیسنه مال یوكلته‌جكندن مسابقهٔ اقوامه محل قالمز . اجورات نقلیه پهالی اولور . قابلیت مملكتنه كوره بر مملكت الك زیاده زارع ودیكری كمیجی وبشقه بر مملكت صنایع

سائره‌یه ترجیحاً بالفرض قاشجی اولور وتجارت عمومیه سربست براقلمقدن طولایی رقابت ملل دخی اجرای حکم ایدر ایسه اموال کندی محلنده یعنی اك الویریشلی مملکتده احضار ایدیله‌جکندن اك آز امك صرفیله یتشدیریله‌رك انسانلرك فضله‌ٔ مساعیلری تصرف ایدیله‌جکی کبی مالارك مکملیت واوجوزلغی دخی تحت تأمینه آلنمش اولور .

ثالثاً صناعته مداخله یعنی حمایه اصولی مملکت ایچنده بتون اهالینك بر قاچ کشیدن عبارت اولان صنایع محمیه اصحابنك منفعتنه چالشمه‌سنی انتاج ایلر . حمایه اولنان صنعت مالی بالفرض یوزده قرق کمرك ایله مکلف ایسه اشبو قرق غروش ممالك اجنبیه‌دن مال کتیرن تجار طرفندن اومالك فیئاتنه ضم اولنور . یرلی مستحصللر دخی اولوجهلهماللرینی بهالی صاتارلر . حمایه اولنان یرلی مالی استحصال ایدن سرمایه‌دارلر اجنبینك مالنی کتیرتمامك ایچون یوزده قرق فضله فیئات آلیوبده یوزده اوتوز ایله قناعت ایدرلرسه مذکور اوتوز غروش اهالی اوزرینه بار اولور . اهالیی بر قاچ کشینك کاری ایچون رسمله مکلف ایتمك موافق حق اولەمز . داخل مملکتده اعمالك قید وتحدیداتدن وارسته اولمسی مستحصللرك[*] بر مالی اك مکمل

---

[*] مالی یاپن آدم .

11. 1. – 14. 1. ya kadar [illegible]

سنه نده وسوك طرزده ياپيلان ماكنه وآلات وادواته قارشى
اهالى فيالحقيقه جنه ... خيرات تقديرى موجب اولور . چونكه
هر مستحصل كندى متاعنى ... مستهلك حالنه كيرديكى وقت
... مستحصلك ... كندى ... ك
ايلك و ... حمايه ... تجارتى ترك ...
... ياكز كنديسى حصوله كتيرمك ...
اشته ... كه مالك متانت ونفاست واوجوزلغى
... تجارت خارجيه ده دخى اقوام ... احد ...
... رقابت عموميه ميدان بوله جقدن ...
... كنديسنك مطلوب صورتده يابه مديغى مالى ... اوجوز
... اوجوز فيئاتله ...
مقصد ... دها متين ونفيس و اوجوز ... مانه
... شرائط دائره سنده يابه مديغى ... ديمكدر .
... طرف ... اقليمى
توتون ... انكلتره حكومتى توتون زرعى
تحديد ... و نوع ... واصناف ... ايله
توتون ... فرض ... بو حالده انكلتره مستحصلانى
انكلتره طبيعتك ... استعدادندن ... توتون
عاليه ... غير مقبول توتون يتشديره جكلردر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خرج اولنان اموال

[illegible] نه كثيرمسى جهتلرندن آتيده كارلى

[illegible]

[illegible]

* مال [illegible] ** [illegible]
صرف ايدن آدم

[illegible]

جزیه اعطا اتمسنه مجبر اوللر .

[illegible]

[illegible] سرمایه‌سی غایت قلیل اولان مملکتده

[illegible] اخراج اولنمه

[illegible]

[illegible] مملکتده [illegible]

[illegible] الاتفاق

[illegible] سرمایه مهاجرتی

[illegible] سرمایه‌نك [illegible] دیگر [illegible] نقلی کوچدر .

چونکه [illegible] آلات و ادوات [illegible]

[illegible] آلات و ادوات تبدیلی

[illegible] . [illegible]

[illegible] عملیاتك [illegible]

[illegible] آلات و ادوات [illegible] زیان چکیلیر . بوندن باشقه

تأسیس [illegible]

[illegible] چابوجق

[illegible] نقل ایدلمسی قابل [illegible] دکلدر .

تجارت [illegible] حالده [illegible] مملکتده [illegible] ایدلدیکی

وجهله موازنهٔ تجارت قاعدهٔ [illegible] حمایه [illegible] التزام

ایدلدیکی [illegible] . [illegible] اثبات ایلدکدی .

[illegible] اخراج [illegible]

[illegible] مطلق [illegible] ثروتی آرتدیرر . آدام

سعی و [illegible] قوتی [illegible] تجارت [illegible] اصولی

[illegible] وقوعاتدن

[illegible] مسقط [illegible]

[illegible]

[illegible] ثروتی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تجارت [illegible]

[illegible]

ثروتی [illegible]

[illegible] اولمسی

[illegible] ثروتی [illegible]

[illegible] مالك [illegible] شمدی

[illegible]

[illegible]

[illegible] تجارت [illegible]

[illegible] ثروتی [illegible]

اولەرق انكلترە كمركلرى مستقبلاً [illegible] واردات كليە اخذ ايدر.
اكر هندستاندن سنوى آلنان واردات اللى مليون ليرا استرلين
زيادەلەدى. انكلترەنك قصبە دخولنى مذكور اوچ منبعدن
كلان ايرادلرلە بلغ مابلغ قپانور.

هر ايكى طرفك افكارنى مناقشە — اصول ازادكى

ايلە حمايە دارلك منظرەلرى يوقاريدە بيان اولندى. ايكى
طرفكدە دلائلى قوى واساسى كوزلدى. ازادكى تجارتدە
[illegible] سوزلر هر قومك استعدادى تعيين ايتمك محسناتنى
[illegible] بو جهت آيرەجە شايان تفصيلدر. شويلەكە اصول
ازادينەدە [illegible] هر قومك زيادە مستعد اولديغى
صنايعدە متخصص اولمسى لازمكلە. صنايع متعددە بين الاقوام
تقسيم واقسام [illegible] دنيانك [illegible] مشقە [illegible]
[illegible] اولور اقتضا [illegible]. بشتە بو تقسيم صنايع مادەسى [illegible]
[illegible] ايلە [illegible]. تاريخ صنايعە عطف نظر اولنورسە
كورولور كە [illegible] صنايعك [illegible]
[illegible] قالمشدر. [illegible]
[illegible] آوروپا [illegible]
[illegible] اولان فابريقە
[illegible]

فرقی [illegible] صنعت [illegible] حالده [illegible]
[illegible] تجارت [illegible] صنایع [illegible]
[illegible] حصول [illegible]
محذوردر .

[illegible] بعضی [illegible]
[illegible] صنعت [illegible] ترقی [illegible]
[illegible] مستحصلات [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] مستحصلات [illegible] اصلاح
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اصلاح
[illegible] چالشمق [illegible]

[illegible]

سنه عطف نظر ايده‌لم :

[illegible]

بو سؤاله جواب ویره‌جکمزی ذکر ایله‌دیکمز اوزره تاریخ اقتصادده
بولورز. تاریخ قسمنده دیو که بری چیفتچی دیگری صنایع ثروتیه
مالک اولان ایکی مملکتدن برنجیسی ایکنجیسنه تابعیت نسبیه
ایله تابع اولور. بونی استحصال ثروت خصوصنده مستقل
اوله‌مز. نفس انکلتره ایله اقسامندن اولان ایرلانده مملکتنك
احوال اقتصادیه‌سی بو قضیه‌یی اثبات ایدیور. زارع اولان ایرلانده
مملکتنك چیفتچیسی، عمال واجیر وفقیر قسمی اولان نفس
انکلتره سرمایه‌دارلرینه تابعدر. سرمایه‌دار انکلیزلر ایرلانده‌نك
حبوباتی اغنام شیر اطاله نقل ایتدکلری ایرلانده‌نك کتان
وپنبه‌سی وصنایعی بهالی دیه‌رك مناسب ایراد ایله آلمه حواهش
کوستردکلری، مخربی عملخانه‌لرده یاپیلان زراعت آلمه
وآنتی ایرلاندەلره زیاده قیمتله صاتدقلری انکلتره‌نك
معموله‌سی ایرلاندە خام شیئی ایله بهالی مبادله ایتدکلری حاصلی
سرمایه‌یه برملك مستقل جهتیله ایرلانده، رامه ایرتو تسهیلاتدن
چکندکلری جهتله ایرلانده‌نك استحصالات ز عیه‌جه ترقی
وقوعی شویله طورسون تدنی عارض اولمشدر. مکه تقسیمات
... مقدم هندستان قطعه‌سی حصول ثروت جهتیله دخی
انکلتره‌یه تابع ایدی.

ثانیاً مارقه معمولاتك محصولات زراعیه ایله مبادله‌سنده

زراع طرفندن فضله اجرت نقله [illegible] واسطه‌سی [illegible]
مملكت صرف حال [illegible] عينده قالمق [illegible] زراع
ديكری صانع ايكی مملكت فرض اولنسون . حالده زراع اولنان
مملكت محصولات [illegible] عينه مقابلنده شـ[illegible] معموله نقل ايچون
محصولاتی صنعتكار و تاجر اولان مملكته اجرت وضل [illegible]
صانع دخی كندی معمولاتی نقل ايدر . لكن معمولات [illegible]
محصولاتدن خفيف ولديغندن محجوب شيئه ك نقلی ده اوجوز
در . اجرت تفاوتی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] نقل ايدن زراعه عائد اولور .

[illegible] مملكت [illegible] كوه معمولاتی محصولات [illegible] ايله مبادله
واسطه‌سيله [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] قوت
[illegible] [illegible] [illegible] بعض مقتصدين طرفندن آتيان ايدلمش
ايسه‌ده قوة [illegible] ضعيف [illegible] [illegible] مملكتده حيوانات
[illegible] تدبيرلريله قسماً [illegible] تبديل [illegible] . طبرانك
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اولنمقده‌در .
[illegible] صرف زراع اولان مملكتلر [illegible] متماديه‌ده محصولات
[illegible] يعنی [illegible] [illegible] مجبور اولدقلرندن
[illegible] [illegible] قوة [illegible] [illegible] آ[illegible]قده‌در .
[illegible] [illegible] محصول [illegible] عصاره واجزاسنی جذب

[illegible] محصولات

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] محصولات

[illegible] مملكتك

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] .

بر مملكتك [illegible] قلمى [illegible] ايدن طولانى
دخى [illegible] اولهمز ؛ [illegible] محصولاتك فيئاتى ابتدا
اولا [illegible] تقرر [illegible] مملكت اهالى [illegible] محصول اوله
بيلان [illegible] فيئات [illegible]
[illegible] انكلتره [illegible] النقد ، اكر امريقادن
ويا [illegible] يردن وقوعه كلان محصولات [illegible]
احتياجك ازاله سنه وبعده فيئاتك تنزيلنه باعث اوله بيلور .
وياخود بر مملكتده زياده حبوبات حاصل ايدلش [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] لكن [illegible] بورده دخى
مكانك [illegible] اصول حربيه [illegible] قالمز [illegible]
[illegible] شهرلى [illegible] مكانى [illegible]
[illegible] ايله‌رى [illegible]
[illegible] نفوس [illegible]
[illegible] حالى [illegible] قالمسى
[illegible]
[illegible] مخصوص [illegible]
[illegible] دها
[illegible] غيرى
[illegible] حالى [illegible]
[illegible] اچوب [illegible]
[illegible] مخصوص مكانى ثانيا [illegible]
[illegible]
[illegible] اصول حربيه [illegible]
قالماز ايدى.

حربيه [illegible] اصحابندن [illegible] بو اصولك ثروت
[illegible] استخراج [illegible] ثروت
طبيعيه‌سى [illegible] استعدادى [illegible]

[illegible]

یوزده بش فضله رسمله مکلفدر .

ضروری اولان شیلردن محروم قالمامق ایچون اجنبی مالنه آغر گمرك وضع ایدن بر ممالکده هیچ و نزسه امتعهٔ مماثلهٔ داخلیه‌نك بیعنه مساعد بر حال حاضر اولمادیغی کیفیتی ده از اولمیدر. عکسی تقدیرده اموال جدیده‌نك سورلمسی ترویج ایدلمش اولور. هر صورتده ضروری حساب ایدلن طرح اولنان رسوم مکافات اوزرینه ایسه هیچ سهولتله وعده حقنده فرق اولمه‌مز زیرا مکافات ترویج ایدرك مماثل آن کثرت الحاقی ترویج اولنمش.

ذکر اولنان رسم ده رسوم داخلیه‌نك سایه‌سنده محافظه اولنان منفعت و سبیل ترقی اولمدیغی ایسه اموال هم اموال اجنبیه هم امتعهٔ داخلیه عینی صورتده مقسوم استفاده ملتك دیگر ملتدن ورادهٔ مکلف طوتمسی قاعدهٔ عدالته مطابق اولماز.

شمدی‌یه قدر ازدیاد تجارت ایله اصول حساب‌دن قواعد بر طرفدن بحث اولندی. مطالعه‌نك تمامی ایچون بر روضه آتی آچیجه بر باب کشاد ایدیورز.

اصول حمایه و آزادئ تجارت حقنده تدقیقات سائره

حمایه اصولی [illegible] تفسیر [illegible]
[illegible] نشر ایتمك استعدادینی [illegible]
[illegible] مخصوص [illegible] اقلیم
[illegible] اقلیم [illegible] مملکت [illegible]
[illegible] مخصوص اولان [illegible]
[illegible] آلیر [illegible] مخصوصاتی
[illegible] اقلیم [illegible] مخصوص [illegible]
[illegible] اهالیسی [illegible]
[illegible] محصولات [illegible]
[illegible]
[illegible] بناء علیه [illegible]
[illegible]
[illegible] لکن
[illegible] حمایه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] مخصوص [illegible]

[illegible] ..تنبشقه نفوسى غلبه‌لقلى اولان مركز

[illegible]

زراعته یاردم ایدیور .

استعدادی، صناعت اعمالی استعداد قسمیسی، تجارت [illegible]
جزئیسی و استعداد عمومی [illegible]
هر بر استعداد جزئی استعداد عمومینک بر شعبه‌سی [illegible]
[illegible] وجود [illegible]
ادمانه و عملیاته بولنمه متوقف ایسه ده [illegible]
استعداد صاحبینک کسب کمال ایلمسی او استعدادک [illegible]
اوله‌رق [illegible]
جزئیسی [illegible]
جسمیه‌یه مستعد اولان قوهٔ جزئیه‌سی [illegible]
[illegible] قوای [illegible]
[illegible] جمعیتک قابلیت [illegible]
تجارتی اجرایه مستعد اولان قوی [illegible]
ایده‌بیلیر. اشبو قوای فکریه صرف [illegible]
توسع و ترقی ایتدیکی حالده قوای جزئیه‌دن [illegible]
عمومیه مکمل و تام اولور. دیکر افاده ایله [illegible]
کامل و هر جهتی محیط اولور. جمعیتک [illegible]
ایده‌بیلمک قوای عمومیه‌سی و بناءً علیه استعداد عمومیه‌سی کسب کمال
ایتمش بولنور.

[illegible] قطعهٔ سطرندن [illegible]

[illegible]

[illegible] ماكنه‌ويه مستعد اولان قسمی [illegible]

[illegible]

ماكنه‌ويه مالك اولمسی ایجاب ایدر.

[illegible]

[illegible] اولان اسباب کارلرك تعیین ایتدکلری حقیقة [illegible] فقط [illegible] یوللرینی [illegible] نظامات [illegible] فلسفهٔ عقلیه اربابندن آزادیٔ تجارت فكرینه [illegible] دقتله [illegible] [illegible] آزادیٔ [illegible] [illegible] وجهله [illegible] و مسابقه و کالك [illegible] دکلدر.

[illegible] فلسفهٔ عقلیه [illegible]. فلسفهٔ عقلیه [illegible] حقوقی [illegible] اصول آزادیٔ [illegible] امتیاز اولمق [illegible] اصولی [illegible] [illegible] ایدیلر. فلسفهٔ عقلیه [illegible] نظر و تربیهٔ [illegible]

[illegible] وکالك [illegible] تجربه [illegible] فلسفهٔ عقلیه‌نك [illegible] حقنده‌کی [illegible] وجهله‌در. [illegible] اولان [illegible] فلسفهٔ عقلیه اقتضاسندندر. بو سببه مبنی فلسفهٔ عقلیه آزادیٔ [illegible] تجارت خارجیه‌یه [illegible] تطبیق ایده‌مامش اولیورلر.

اصولنه اداره‌کی مانع اولمزلرمیدی . [illegible] زدکی [illegible]
[illegible] بری [illegible] باتیر [illegible] بو قصبه‌ده [illegible]
[illegible] ایدیور . دیو که انکلیز بجاغی ایکی فرانق [illegible] لکن
[illegible] حالنه [illegible] طولانی [illegible] اوچ فرانق
[illegible] بو وجهله [illegible] بچاقجیلق [illegible] ایدانی
ولیه لکن [illegible] استهلاک اهالیسی [illegible] متضرر
[illegible] . [illegible] اولان فضله [illegible] ایکی [illegible] .
[illegible] بچاقجیلک [illegible] قزنجی . ایکی [illegible] که :
[illegible] بچاغی [illegible] آلات فضله [illegible] فرانق [illegible] ایتمش
[illegible] . [illegible] آنجق [illegible] اشبو فضله [illegible] نی [illegible]
[illegible] ایچون صنعت [illegible] ایله [illegible]
[illegible] بچاق [illegible] تصرف ایتمش [illegible]
تصرف ایتمش اولدیغی . فرانسه مثلا [illegible] آیردی حمایه
[illegible] بچاق [illegible] فرانق [illegible] ایکی [illegible]
[illegible] اتفاق [illegible] قالمش [illegible] .

[illegible] ودیگر [illegible] آرەکیلک [illegible]
آرەکی تجارتدن نشأت [illegible] اعتراض [illegible]
آرەکی تجارت اصولنی قبوله اقدار [illegible] هرقوم

مربوط صنعتلر مختلطه ساحه‌سی اوله‌میه‌جقدر . تکرار ایدرز که سربستی تجارت — اصول حقیقیه مستقبله‌دن که اکا تقرب ایتمك هر ملتك مقصدی حمایه‌یه ... اوله‌ماز . فقط انکلتره قدر مهارت صنعتیه‌یه مالك اولمایان مملکتلر اصول آزادکی‌یی قبول ایده‌مز . چونکه صنعت جنسیلرك هیچ بر قسمنده رقابته اقتداری یوقدر . ثانیاً تجارت سربستیه ... آزادکی بر ملت مقصدی اهالینك استفادهٔ حاضره‌سنی مشهود ... اصول آزادکی طرفدارلری مستهلك اهالینك فائدهٔ حاضره‌لرینی ... قضیه‌سنده مبادلهٔ اشخاص بینه ... ایله ملتلر بینه ... اجتماعلردر . حالبوکه بو ایکی مبادله بربرینه ... کورمز . اشخاص ایش ویرشده حاضرده‌کی احتیاجی آرار ... مستقبلی ده دوشنمز . دولتلر ملتلر اویله دکلدر . دولت بیك سنه‌دن صکره‌کی استقبالی دوشونور . انك ایچون دولتك الیش ویریشی دیکر اشخاصدن ملتلرك الیش ویریشلری استقبالی دوشونمك اوزرینه مستنددر . دولت قوای استحصالیهٔ تومییی صنایع مختلطه‌ده تزیید ایتمك واستقبالده اموالك اوجوز اولمسنی تأمین ایلمك غرضنی آلیر . استقبالده صنایع ومستحصل بر قوم ایله اوجوز اموال ملکیت ایچون استقبال ... ده شمدی دولت یکرمی اوتوز سنه‌لك موقت بر زمانده اهالیسنی بر ز ... ضرر ایتمکده تردد ایتمز . ایچون عصر ... ده انکلتره دولتی هندستان

پاموق منسوجاتك مملكتنه دخولنی منع ایلمش ایدی . انكليزلر
او وقت حقيقةً متضرر اولديلر فقط بو اكا اوك سايه‌سنده
انكلتره‌ده صناعت حسيه‌نك ترقيسی نه كلدی مثلا انكليز پاموق
منسوجاتی كچن عصرده‌كی هندستان منسوجاتندن دها اوجوز
اولدی . بو عيب اصولك انكلتره‌جه ولديغی بر او صورتده
دكلدر . اك بيوك محسنات الرسومه فقط حمايه انكلتره‌ده
بيوك بيوك فابريقه‌لرله عمله‌لر جه عمله يچون مدار تعيش اوله‌جق
حاصلاتلرك ميدانه كلمسيدر . (اشبو پاموق منسوجاتی مثالی ورلمه
دار الفنون حقوق شعبه‌سی علم ثروت معلمی بر فردنك اثرندن
آلنمشدر) . عمله‌نك انكلتره‌ده‌كی حال حاضری ماده‌سی
عمله‌لر جه عمله بولنديلان صناعت ماكنه و بونك اهميت و قوهٔ
استحصاليهٔ فوق العاده‌سی آزالميوب اش مقصد صناعت جسيمه‌نك
ميدانه كلمسی اولوب عمله‌نك مضايقه‌سی نه ایسه و نه تعلق ایدن مسائلدن
اولديغندن بو جهت اشبو خلاصهٔ علم ثروتك توزيع ثروت بابنده
توسع ایده‌جكدر . سربست آليش و ويرش اوجوزلغی موجب
اولور قضيه‌سی يالكز دولتك اوزرنده‌كی طرفی دوشونلمسی
دولتك شاننده اولمسیله جرح ایدلنكله اكتفا اولنور . سربست
آليش و ويرشك اوجوزلغی نتاج ايتمسی ده مثبت دكلدر . زيرا
بايستسی مبادلهٔ بين الملل شخاص آليش و ويرشنده اولديغی

[illegible] قيمتى [illegible] ايديور . اموال قوام تجاريه
[illegible] . [illegible] قيمت دخى اوكا آزادكى پروانه
[illegible] تابعدر . المانياده بر طوب
بر ١٥ [illegible] ساعت [illegible] اله چيقار
[illegible] ٥ ساعت تصرف ايتمش
[illegible] طعوم [illegible]
[illegible] وحالبوكه [illegible]
[illegible] تصرف [illegible] قاعدهٔ آزادكيه [illegible]
[illegible] ساعتنى تصرف ايتمك ايچون
[illegible]
[illegible] آزادكى [illegible] فكر [illegible]
[illegible] تصرف ايلدكده اوزن
[illegible] اولديغى [illegible] صناعته [illegible]
[illegible] وقت [illegible] اولور . [illegible]
[illegible] تصرف [illegible] وليدى صناعه [illegible]
[illegible] وفيات
[illegible] اختلاف وار [illegible] غايت [illegible] اولان
[illegible] ميل [illegible] ايكنجى [illegible]
صرف [illegible] استعماليله تكليف

وطنده کوره تبدیل ایدیلدیکی بیان ایدیور . شویله که فرانسه‌نك بر
طرفده یعنی احتیاجدن نقصان معدنده الی ایله ادخال ایدیلدیکی حالده
بزیکینی اون درت بیك اون [illegible] ساعت چالیشوق ایله حاصل
ایدیلان ماله مساوی اولور ، ویاخود بزلك مقداری طرفك اشی
اون [illegible] مثلی اولور [illegible] بزلك قیمتی [illegible] اون [illegible] ساعت [illegible] استعمال ایدیلور
بو [illegible] شقده [illegible] فرانسه بزی اون [illegible] ساعت سعی ایله حاصل
اتدیکی ماله [illegible] قماش مقابلنده آلور . بوندن [illegible] اولور
فقط حقده [illegible] زیاده [illegible] فکرانی [illegible] ایکی فکر واردر . بری
قبات قیمته یعنی [illegible] صرف ایدیلان سعیه [illegible] صرف ایدیلان سعی
ایله [illegible] تشکیلات و [illegible] تأثیراتنه [illegible] . اموال اقوام [illegible]
بالکز صرف ایدیلان چالیشوق زمانه [illegible] عرب [illegible]
[illegible] ولنور . اوغرات شویله که : تجارت خارجیه‌دن الك [illegible] ماده
قزانلمه‌لك [illegible] اکثر موافق چوق زمان صرفیله
حاصل [illegible] بو [illegible] حل [illegible] بولسان
[illegible] ایله [illegible] آلش [illegible] ولات
[illegible] چونکه مدینی حال [illegible]
[illegible] چوق زمان صرف ایدلك
[illegible] ویاخود بشقه
[illegible] چوق قزانورلر [illegible]

تصرف و غنی [illegible] و [illegible] ده [illegible] فرانسز ولور [illegible]
[illegible] حق [illegible] فرانسز [illegible] منسوجات انكلیزه دن
[illegible] فرانسزلر [illegible] منسوجات [illegible]
ایتمك [illegible] صرف [illegible] مجبوردر. [illegible]
[illegible] هر [illegible] جاوجو [illegible] قالدیر [illegible]
[illegible] تصرف [illegible] [illegible] واردر
وجهه [illegible] [illegible] آلمق [illegible] آجرتجی
[illegible] عمرو [illegible] شخص [illegible]
[illegible] عمرو وزید [illegible] شخص [illegible]
[illegible] شخص قانونی [illegible] شخص [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] صرف [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
تجارت [illegible] شی [illegible] جونكه [illegible]
هپ اجنبیلر [illegible] چوق [illegible] صرفیله [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] انكلیزیه [illegible]
انكلتره منسوجاتك [illegible] فرقی [illegible]
آلمق. [illegible] مطالعه [illegible] ترجیح [illegible].

[illegible]

… كرچك كتان تخمی كبی یاغ …) …

(كوك بویه چهری زعفران) شبو حاصلات هپ …

چوق [illegible] طبیعتده‌کی جنس مزروعاتك نوع [illegible] ایچون [illegible]
مشروح [illegible] مملکتده [illegible] واردر . بونا [illegible] چیقارلان
[illegible] نك حجم [illegible] نقلی دخی ممکندر لکن [illegible]
مصرفلیدر .

[illegible] مبادلهٔ بین الملل [illegible] مصارف [illegible]
[illegible] خصوصیده .
[illegible] تأثیری واردر . [illegible]
[illegible] محافظه‌سی [illegible] افرنج [illegible]
[illegible] احوال امور واسطه‌سیله
[illegible] سرمایه‌دار [illegible]
[illegible] فابریقه‌لری قپاتمق ایچون [illegible]
[illegible] صنعتلری دخی [illegible] اوله‌ماز . چونکه [illegible]
بین الملل [illegible] غوغالر [illegible] سرمایه [illegible] مملکتده
[illegible] سرمایه اولان [illegible] حاضره [illegible] ایده‌میلور [illegible]
[illegible] فابریقه‌لری قپاتمسی احتمالی بعید دکلدر . [illegible]
نه اولور ؟ [illegible] فابریقه‌لری قپاتدقدن صکره [illegible] اولان
[illegible] فابریقه‌جیلرك بدنده قالیر [illegible]
[illegible] لر . بو جهت بعض تجار [illegible] کبی [illegible] چوق
مقتصدینك دخی خاطرلرینه کلمکده‌در . [illegible] پول [illegible]

تدقیق وجهله مذکور مثاللری محاکمه ایده‌لم: اسپانیاده یالکز انکلیز فابریقه‌جیلری قالدقدن صکره بونلر بالاتفاق فیئات یوکسلدیلر ایسه اصول حمایه‌یه اسناد اولنان انحصار و امتیاز فیئاتلری سربستی تجارت اصولندن تولد ایتمش اولور. انکلتره فابریقه‌جیلری اسپانیا فابریقه‌لرینی ویرانه قیلدقدن صکره اسپانیاده ... نائل اولمش مستحصل اولورلر. اووقت اسپانیا اهالیسی زیاده فیئاتله یوق منسوجاتی آلمغه مضطر اولمق محو ایتدیکی ... ایچون یا کندی صنعتلرینی احیا ایتملی ویاخود آمریقاده‌کی ... جماعری ممالکتلرینه دعوت ایدرك بونلرینی تکثیر ایله رقابت ایتدیرمه‌لیدر.

بر مملکتك صرف فابریقه‌جی اولمسی ... دخی ... در. المانیاده متعدد شهیری ایست... مملکتك صرف فابریقه‌جی اولمسی اومملکتك ... ممالکه حاکم ... تابع ... دیمکدر. ... مجبوراً فابریقه‌جی ... جهت یوق دکلدر. انکلتره‌نك قرق ایکی ملیون نفوسی ... دنیایه منسوجات یتشدیریور احوال سیاسیه ویاخود ... تجاری ویا حرقی بر ... استحصالات ... برقسمی قپانیرسه قرق ایکی ملیون ... عمله‌لك حالی نه اولور؟ بویله بر حالك وقوعی زمانی ...

انكلتره‌نك ترجيحلرى لا يتمه‌زك چوق ضررلر چكيور . صناعت جهتنه كلنجه بحران تجارى و صناعينك تأثيرى زراعته اولان تأثيرندن دها آغيردر . شته بر مملكتك صرف فابريقه‌جى اولمسنده‌كى محذور بوندن عبارت اولمق اوزره كوستريليور . بو محذورى تمامًا تصديق ايتمك تأثيرنه مشاهده شو قدركه بر مملكتك هم بيوك صانع هم زارع و تاجر اولمسى تحصيلات ثمره‌سنه مكافئ دها قدرلى اولديغى بونه قدر سرد ايدلان تشريحاتدن مستبان اولمش ظننده‌يز .

حال ... عقده ... انكلتره‌نك تصوير ايدلمه‌مش . فقط جهتنده برسنه محصولات زراعيه سنين سابقه‌يه نسبتله دها آز اوله‌بيلير . بو حال صناعت جهتنه كلنجه دها آغير تأثير يدر چونكه صناعى جنسيه خام موادى ... آلور ثانيًا مواد غذائيه بهالاشديغى وقت عمله‌يه زياده اجرت ويرملك ايجاب ايدر . ثانيًا زراعتده‌كى ... بر كتنه‌نك محصولات زراعيه‌نك غلاى آرتديرر . اموال معموله‌نك دخى فيئاتلرى ... مى؟ مزروعات فيئاتلريله آرتمدن معمولاتده فيئاتلرى آرتار ايسه‌ده انجه فيئاتده مزروعات بهاسى قدر ترقى ايتمك لازم كلمز زيرا اول باول قحط سنه‌لرنده زرع ايكى امته يابلديغى جهتدن زياده مصرفه ... محتاج تدارك و محافظه‌سنى آره ايدر .

هله مؤید نقدر [illegible] کی حالده [illegible] صرف دوغریدن اولنده‌کی محذور دها زیاده دوبولور . شمالی آمریقه‌نك انكلتره‌دن آیرلیغی زماننده وقوعه كلان محاربه‌لرده انكلیز محصولات غدائیه‌نك آزلغندن ناشی ممالك [illegible] حدوث اشته اتفاقلرینك ضررینی حس ایتمشلردی .

[illegible] صرف فابریقه‌جی [illegible] نده‌کی محذور [illegible] [illegible] تجربه‌لرینی قطع [illegible] [illegible] . [illegible] چوق [illegible] [illegible] . [illegible] [illegible] [illegible] الله [illegible] [illegible] . [illegible] [illegible] قسمنی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] قسمنی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اولدقلری [illegible] [illegible] استغنا حاصل اولماز .

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مختلفه‌نك [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] عصر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اولدی . [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] حال [illegible]

وضع ايتمش ايدی . ممنوعيت ادخال اصـولی اموال اجنبيه‌نك دخولنی كلياً منع ايلك وياخود مملكته ادخالندن ضرر ايديله‌جك درجه‌ده يوكسك رسم كمرك آلمقدن عبارتدر . بو اصول شمديكی زمان ترقيده قطعاً جائز اوله‌ماز ، ممنوعيت اصولی وقوعات ماضيه صره‌سنه كچمشدر . فلاندر مملكتی هانز اتحاد تجاريسنه داخل اولان ممالكدن بری ايدی . هانز اتحاد تجاريسی دائره‌سنده آلمانيانك شمالی مملكتلری داخل ايديلر . بونلرك مشهور اعمالاتخانه‌لری فلاندرده اولوب زه‌ده اوجوز چوق يولنورسه فلاندرليلر آنی اورادن آليرلر ايدی . انكلتره مملكتی فلاندر معمولاتنه كنديسی الكاسنی سد ايتدكدن وفلاندر سفائن تجاريه‌سنی ضبط ايلدكدن صكره مذكور اعمالاتخانه‌لر تعطيل اولندی . فلاندر چوق منسوجاتی اعمالاتنه نهايت ويردی . فلاندرك بيوك سرمايه‌دارلری بووقعه اوزرينـه هولانده‌يه مهاجرت ايتمش ايديلر . هولانده مملكتنك قرون وسطيده‌كی تجارت بحريه‌سی غايت چوق ايدی . قروموه‌ل زماننده نشر اولنان سير سفائن قانونيله هولانده تجارت بحريه‌سنه ممانعت اولندی انكلتره‌ده صناعت جسيمه تماميله ترقی ايلدكدنصكره آزادكی تجـارت اصولی اختيار اولندی (١٨١٤ سنهٔ ميلاديه‌سی) .

اوستريا‌ده ماری ترز وايكنجی ژوزف وفرانسه‌ده باش وكيل

قولبروناپولیون بوناپارت حمایه اصولنی اختیار ایتمشلردی. برنجی ناپولیونك انكلتره‌یه قارشو وضع ایلدیکی محاصرهٔ بریه‌سندن عبارت قره آبلوقه‌سی دورندن اعتباراً آلمانیانك صناعت جسیمه‌سی میدان بولدی. محاصرهٔ بریه ویاخود قره آبلوقه‌سی اصولیله ناپولیون بوناپارط روسیه‌دخی دا تکمیل ممالك اوروپائیه‌یه انكلتره مصنو. لاتنك قبول اولنمامسی امرینی اجرا ایتدیرمش ایدی. انكلیزلر دخی فرانسه کمیلرینك سفرلرینه مانع اولمغه باشلامش اولدقلرندن فرانسه‌یه شکر قامشی کلمز اولدی. ناپولیون بوناپارطك کیا کرلری پانجاردن شکر اعمال ایتدیردیلر. فرانسه‌ده‌کی ممنوعیت ادخال اصولی بووجهله پانجار شکری استحصالاتی تولید ایلدی. بوکونکی کونده بیله فرانسه آزادکی تجارتی قبول ایتمامش بولنیور. مملکت مزبوره‌ده بوزده یکرمی رادهسنده اولان رسم کمرك رسوم حامیه‌دندر.

ممالك مجتمعهٔ امریقا انكلتره‌یه تابع اولدیغی زمان چفتجی ایکن اصول حمایه سایه‌سنده صناعت ماکنه‌ویهٔ قومیه میدانه کتیردی. ممالك مجتمعهٔ امریقاده ١٨٠٦ و١٨٣٣ و١٨٥٧ سنه‌لرنده واقع اولان رسوم ادخالیه‌نك تنقیصی تجربه‌لری اجرا ایدلمش وبوکونکی کونده ممالك مجتمعهٔ امریقاده ماق کیلنه‌یك کمرك تعرفه‌سی غایت شدتلی حمایه‌دن عبارت بولنمشدر. هندستان

صناعت محلیه‌سنک تدنیسی مملکت مزبوره‌ده سربستجه سورلمکده اولان انکلیز معمولاتنه بحق عطف ایدلمکده‌در،

ممالک متمدنه ایچنده الیوم صنایعده استاد قدیم اولان انکلتره‌دن ماعدا غربده اصول ازادکی‌یی اختیار ایدن دولت هنوز یوقدر. ممالک محروسهٔ شاهانه‌ده یوزده سکز کمرک رسمی رسوم حامیه‌دن عد اولنه‌میوب شرقده ازادکئ تجارت دولتعلیه‌ده شمدیلک جاری ایسه‌ده صنایع داخلیه‌نک احیاسی مقصد عالیسیله بو اراق ادخالات رسومنک معتدل صورتده تزییدی تشبثات ومذاکراتی اوراق حوادثده فرط تشکرله کوریلان خصوصاتدندر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI
Belediye Kütüphanesi No.

فیاتی ١٠٠ پاره در

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI